ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ

ᠭᠠᠭᠤᠴᠠᠭᠠᠨ
ᠨᠠᠮᠤᠨ
ᠵᠠᠭᠴᠠᠭᠠᠯ

ᠬᠥᠪᠢᠰᠭᠠᠯ
ᠨᠠᠮᠤᠨ
ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ
ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠠᠨ ᠬᠡᠪᠯᠡᠭᠴᠢ
ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ ᠤᠨ ᠭᠠᠷᠴᠠᠭ
ᠬᠡᠪᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠤᠳᠠᠷ

ISBN 978-81-7191-1234

प्रथम संस्करण : 1988 © राजकमल प्रकाशन

राजकमल प्रकाशन प्रा. लि., 1-बी, नेताजी सुभाष मार्ग, नई दिल्ली-110002

शाखा : अशोक राजपथ, पटना-800006

मुद्रक : सरस्वती प्रेस, दिल्ली

आवरण : कुमार प्रभात

इस पुस्तक के सर्वाधिकार सुरक्षित हैं। प्रकाशक की लिखित अनुमति के बिना इसका कोई भी अंश किसी भी रूप में, यांत्रिक या इलेक्ट्रॉनिक, फोटोकॉपी, रिकॉर्डिंग या किसी अन्य माध्यम से पुनरुत्पादित, संग्रहीत या प्रसारित नहीं किया जा सकता।

(1) ..... (13)

(28) ..... (40)

(48) ..... (60)

(74) ..... (88)

(101) ..... (116)

(135) ..... (147)

(164) .....

(178) .....

(189) .....

(205) .....

(219) .....

(232) .....

(258) .....

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ದೃಶ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ರವ್ಯ ಕಾವ್ಯ. ದೃಶ್ಯ ಕಾವ್ಯವು ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಾವ್ಯ. ಶ್ರವ್ಯ ಕಾವ್ಯವು ಕೇವಲ ಕೇಳಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಾವ್ಯ. ಶ್ರವ್ಯ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಗದ್ಯ ಕಾವ್ಯ, ಪದ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯ. ಗದ್ಯ ಕಾವ್ಯವು ಗದ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಕಾವ್ಯ. ಪದ್ಯ ಕಾವ್ಯವು ಪದ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಕಾವ್ಯ. ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯವು ಗದ್ಯ ಮತ್ತು ಪದ್ಯ ಎರಡೂ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾವ್ಯ. ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಘಟನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ದೃಶ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ರವ್ಯ ಕಾವ್ಯ. ದೃಶ್ಯ ಕಾವ್ಯವು ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಾವ್ಯ. ಶ್ರವ್ಯ ಕಾವ್ಯವು ಕೇವಲ ಕೇಳಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಾವ್ಯ. ಶ್ರವ್ಯ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಗದ್ಯ ಕಾವ್ಯ, ಪದ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯ. ಗದ್ಯ ಕಾವ್ಯವು ಗದ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಕಾವ್ಯ. ಪದ್ಯ ಕಾವ್ಯವು ಪದ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಕಾವ್ಯ. ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯವು ಗದ್ಯ ಮತ್ತು ಪದ್ಯ ಎರಡೂ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾವ್ಯ. ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಘಟನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಹುಡುಗ

ಹುಡುಗ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕೊಳಲನ್ನು ಊದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಹಸುಗಳು ಮೇಯುತ್ತಿವೆ. ಅವನ ಕೊಳಲಿನ ನಾದವನ್ನು ಕೇಳಿ ಹಸುಗಳು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಂತಿವೆ. ಅವನ ಕೊಳಲಿನ ನಾದವು ಹಸುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೂ ಇಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಹಾರಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅವನ ಕೊಳಲಿನ ನಾದವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಷ್ಟವಾಗಿದ

[illegible] : [illegible] [illegible] [illegible]

56

57

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ.

ภาพที่ 1